

A 1789/tillväxt

Framlagt av Nordisk grön vänster
Behandlas i Utskottet för tillväxt och utveckling i Norden

**Medlemsförslag
om att avveckla utvinningen av fossila energikällor i Norden****Förslag**

Nordisk grön vänster föreslår att

Nordiska rådet rekommenderar de nordiska regeringarna

att samarbeta kring planeringen och genomförandet av en avveckling av fossil energi.

att stanna utvinningen av fossil energi på en nivå som motsvarar 20 procent av de kända fossila reserverna i den nordiska regionen.

att sätta igång arbetet kring avvecklingen innan år 2020 och avsluta utvinningen av fossila resurser innan år 2030.

Bakgrund

I december 2015 enades världens länder om ett nytt klimatavtal. Parisavtalet binder alla länder och ska börja gälla senast år 2020. Enligt avtalet ska den globala temperaturökningen hållas under 2 grader.

Den globala klimatpanelen IPCC publicerade sin nyaste rapport i oktober 2018. Enligt panelens experter är skillnaderna mellan 1,5 grads uppvärmning och 2 graders uppvärmning enorma. Vid en 2 graders uppvärmning av klimatet påverkas människoliv, våra ekosystem och andra arter runtom världen med förödande följder. Många fler riskerar att bli utan mat på grund av minskade skördar, mer än 99 procent av världens korallrev kommer sannolikt att dö och i Norden drabbas bland annat skogen mycket hårt.

Om vi däremot lyckas med en begränsning till 1,5 grader innebär det dramatiskt minskade risker för majoriteten av världens växt- och djurarter än vid 2 graders uppvärmning. Det skulle också betyda en 10 centimeter lägre havsnivåhöjning än vid 2 graders uppvärmning, vilket kan vara direkt livsavgörande för miljontals människor som lever längs kuster eller på lågliggande öar. Dessutom minskar risken för så kallade tröskeeffekter då jorden själv sätter igång processer som förvärrar uppvärmningen ännu mer.

2 grader är alltså inte en säker nivå, och vi måste göra allt vi kan för att klara det skarpare målet om 1,5 grader.

Därmed är de närmaste 12 åren avgörande för att undvika katastrofala klimateffekter. Detta innebär att vi måste skärpa de krav som ställs av Parisavtalet. Just nu finns det ett katastrofalt stort gap mellan vad världens regeringar planerar att göra och vad som behöver göras för att begränsa uppvärmningen till 1,5 grader. De bidrag som presenterades vid Parisförhandlingarna, inklusive EU:s åtagande att minska utsläppen med minst 40 procent år 2030, skulle i bästa fall bara begränsa uppvärmningen till omkring 3 grader.

I och med denna kunskap måste Norden som helhet även bära sitt ansvar. I tillägg till att återställa och skydda naturliga ekosystem som skogar som fångar in koldioxid från atmosfären måste vi nå nollutsläpp av växthusgaser tills 2030. Under 2020-talet borde alla kolkraftverk avvecklas, bilar med förbränningsmotor sluta säljas och bruket av flygplan begränsas. För att nå de nödvändiga klimatmålen måste utvinning av fossil energi avslutas.

Klimatforskning dokumenterar att 80 procent av alla kända fossila energikällor måste lämnas orörda. För att detta ska lyckas måste planeringen av avvecklingen sättas igång med en gång. I tillägg till samarbete inom Norden måste de nordiska länderna förhandla globalt och i FN-regi bli eniga med andra länder som producerar fossil energi om hur länderna skall avveckla industrin och utvinningen av fossil energi stannar på maximalt 20 procent av de kända källorna.

Nuuk, 12 september, 2018

Christian Juhl (EL)
Christian Poll (ALT)
Håkan Svenneling (V)
Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)
Paavo Arhinmäki (vänst)

Pauli Trond Petersen (T)
Sofia Geisler (IA)
Solfrid Lerbrekk (SV)
Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)